

המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות THE DEPARTMENT OF IRGOON AND ISRAELIS ABROAD

בית העם שיג ושיח ציוני

״החפץ הזה הוא אני״ בין היחיד לקבוצה סוגיות זהות עם חנוך פיבן

Vary Design

יזום והפקת התוכנית: המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות, תשע"ב עריכה ראשית: גוסטי יהושע ברוורמן, ראשת המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות ליקוט ועריכת החומר: חנוך פיבן ונעה מרום החוברת הופקה לצרכים חינוכיים פנימיים בלבד

"אנשים זרים שאני בכלל לא מכיר ממקומות אחרים וגם פה מהעיר הייתי רוצה שידעו כולם שיש ילד אחד בעולם" והילד הזה הוא אני, יהודה אטלס

למה אנחנו חיים בישראל? האם זה בגלל ש"אין לנו ארץ אחרת"? או בגלל שזה מימוש החזון הציוני? "הציונות הפכה במהלך השנים להיות מילה מביכה ומדינת ישראל גורם מעיק" יאמרו כאלה שחיים בתפוצות. בנאומו בלונדון ב– 6.7.1886 אמר בנימין זאב הרצל כי "היהודים רוצים במדינה משלהם שבה יוכלו סוף סוף לחיות ולשגשג כאנשים בני חורין". הוא סיים את נאומו בתקווה כי ביום מן הימים תהיה המדינה נושאת את אושרם וכבודם של היהודים.... מדינת היהודים קמה. מדינה מודרנית, רבת הישגים, הממשיכה להילחם על קיומה. האם היא מממשת את החזון של הרצל? האם ובאיזה מידה היא נושאת את אושרם וכבודם של היהודיים בארץ ובעולם. האם ובאיזה דרך היא "בית העם" היהודי?

תוכנית "בית העם" פותחה ע"י המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות, הסתדרות הציונית העולמית, במטרה לעודד שיג ושיח בנושאים של משמעות הציונות במאה 12 : האם הושלם החזון הציוני, מה תפקידה של מדינת ישראל לאלה החיים מחוצה לה ואיזה חזון יש לכולנו עבורה.

באמצעות מגוון התכנים הכו^וללים טקסטים מסורתיים ומודרניים, סרטונים, יצירות אומנות, משחקים ועוד אנו שואפים ליצור דיון תוסס, ביקורתי, עדכני במרכיבי הזהות הציונית במאה 12

אנו מזמינים אתכם לדון על משמעות העצמאות המדינית של העם היושב בציון ויחסי הגומלין המתקיימים בין היהודים החיים בישראל לבין אלה החיים בתפוצות.

זוהי הזדמנות לכל אחת ואחד ללא תלות בידע מוקדם להכיר, ללמוד, לחשוב, לדון ולהרהר על משמעות הציונות עבורו. תוכנית "בית העם" קיימת היום בעברית, באנגלית, ספרדית ופורטוגזית ותתורגם לשפות נוספות בהתאם לדרישה. צוות המחלקה ישמח לקבל הערות ורעיונות שיסייעו לנו להמשיך ולפתח אמצעים להעמקת השיח הציוני, אנו מאחלים לכם חוויה משמעותית, **גוסטי יהושע ברוורמן, ראשת המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות.**

המעוניינים בהפעלת התוכנית ובקבלת פרטים בנושא : מספדייים לפנים למפלדם לעסני ידיים עם יייניילים בספייים מדים 1:00 ביינים

שzo.israelis@gmail.com :מתבקשים לפנות למחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות

מבוא

חנוך פיבן, יליד אורוגוואי, עלה לישראל ב-1975 וגדל ברמת גן ובכפר סבא.

. לאחר לימודיו בבית הספר לאמנות בניו יורק, החל לפתח את סגנון הדיוקנאות הייחודי לו, המשתמש בחפצים יום יומיים לאיפיון דמויות של ידוענים.

עבודותיו מתפרסמות זה קרוב לשני עשורים במיטב כתבי העת בעולם, מ'טיים' ו'ניוזוויק' בארה"ב ועד ל'דר שפיגל' וה'לונדון טיימס' באירופה.

בשנת 1994 זכה במדליית זהב מטעם איגוד המאיירים הניו יורקי, הפרס היוקרתי בענף האיור בארה"ב.

בישראל פיבן התפרסם בעקבות טור הדיוקנאות בעיתון 'הארץ' בשנות התשעים.

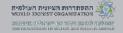
פיבן פרסם כמה ספרי ילדים, ביניהם רב המכר "נוצה סגולה" ויצר את תכנית הטלוויזיה "חפצים מתלוצצים" לערוץ 'הופ'. בשנים האחרונות מרבה פיבן לערוך סדנאות יצירה בהן מתנסים המשתתפים בחוויה היצירתית על ידי שימוש בשיטת העבודה שלו. סדנאות אלו מועברות לילדים ולמבוגרים כאחד. ההתנסות ביצירה בחפצים מאפשרת למשתתפים לבטא רגשות, רעיונות וסיפורים באמצעות כלי חזותי קל ליישום. חנוך פיבן מחלק את זמנו בין ברצלונה לתל אביב.

שימוש בערכה

החוברת כוללת הנחיות מפורטות למנחה, לרבות מגוון נושאים לדיון, שאלות ופעילויות. חשוב לציין, כי על המנחה להתחשב בקבוצת המשתתפים ובזמן המוקצב לפעילות. החוברת כוללת גם מגוון רחב של הצעות חינוכיות; אל תהססו להשתמש בכל דבר שיקדם את הצרכים שלכם בצורה הטובה ביותר. אין צורך להשתמש בכל החומרים שבחוברת. ניתן להשתמש רק בסדנת החפצים של חנוך שמסומנת בצבע סגול בחלקו העליון של העמוד או רק בפעילות הדיוקנאות. הוספנו לערכה עוד כמה דיוקנאות מובחרים מיצירותיו של חנוך, על מנת לתת לכם המנחים עוד אפשרויות. תוכלו לבחור את החלקים העונים על הצרכים שלכם לתוכנית ולקבוצה שאותה אתם מנחים.

יעדים / מטרות

מטרת הערכה היא ליצור דיון בנושאי זהות יהודית וציונות על ידי שימוש ביצירות של האומן חנוך פיבן. בדיוק כשם שאמן יוצר קולאז' על ידי מציאת חפצים וחומרים הבאים ממקורות שונים, הרכבתם יחד לכדי שפה אחידה והענקת משמעות חדשה וייחודית לסה"כ; כך גם אנו מרכיבים את חיינו. בערכה הבאה נבחן נושאים שונים ומגוונים באמצעות כמה מרכיבים – האומנות של חנוך פיבן, תרגיל יצירתי אשר בו ננסה להרכיב דימוי חזותי אשר מספר את סיפור הזהות שלנו ונעשה על ידי שימוש במשמעויות השונות שנצמיד לחפצים, ודרך סיפורו של חנוך עצמו. כל חלק מהערכה יכול לעמוד בפני עצמו וכן להשתלב לכדי פעילות מורכבת ומעשירה.

הדיוקנאות

בנימין זאב הרצל שמעון פרס דנה אינטרנשיונל משה רבנו דוד בן גוריון גולדה מאיר

בחרנו לפתח פעילות סביב הדמויות של הרצל, פרס ודנה מכייון שהן מסמלות אנשים ייחודיים אשר הלכו בדרכם המיוחדת תוך כדי שבירת מוסכמות. ביצירתיות ובאומץ הם פילסו לעצמם את הדרך והנהיגו בצורה מיוחד להם. הוספנו את הדמויות של משה רבנו, דוד בן גוריון וגולדה על מנת לאפשר לכם יותר אפשרויות ויותר דיוקנאות, כך שתוכלו ליצור לעצמכם פעילויות על פי ראות עיניכם.

השימוש בדיוקנאות

להלן מספר אפשרויות לדיון ולחיבור המשתתפים עם הסוגיות השונות על ידי שימוש בדיוקנאות:

"**היהודי הנודד":** הניחו למשתתפים להסתובב בין הדיוקנאות (רצוי בזוגות) ולשוחח על השאלות המופיעות בכל אחת מהן. הגבילו את הזמן, ולאחר שכולם יסיימו זאת, כנסו את הקבוצה, תנו לחבריה להביע דעה ודונו בתשובות.

הכרזה החביבה עלי: תנו למשתתפים להסתובב בין הדיוקנאות ובקשו מהם לעמוד ליד הכרזה החביבה עליהם. בקשו מכל משתתף להסביר את הבחירה שלו.

כרזה כמקור להשראה: תנו למשתתפים לבחור את הכרזה שהם מזדהים עם הנושא או הערך המובעים בה והקציבו להם זמן להכין שלט/כרזה על אותו נושא (יש להכין את החומרים מראש).

וניתן להשתמש בדיוקנאות כדרך לחלוקת הקבוצה. המשתתפים יתחלקו לשלוש קבוצות לפי הדיוקנאות.

. לפי עניין: על המשתתפים לבחור עמדה ליד הכרזה המעניינת אותם במיוחד.

לפי כרזה: על המשתתפים לבחור עמדה לפי הכרזה החביבה עליהם ביותר.

בחירת המנחה: על המנחה לחלק את הקבוצה לפי ראות עיניו.

פעילות מקדימה איסוף חומרים

הצעד הראשון הוא לאסוף חומרים. האיסוף עצמו הוא כבר תחילת תהליך ההתבוננות על חפצי היום יום באופן שונה וחדש ותהליך של הסתכלות על חיינו. יש לנצל שלב זה על מנת ליצור ציפייה והתרגשות לפעולה.

שבוע [']או שבועיים לפני הפעילות יש לערב את המשתתפים בפעילות. מצד אחד על המשתתפים להביא חפצים אשר אין להם עוד צורך בבית. מצד שני, יש למצוא בבית דוגמאות לחפצים אשר יש להם משמעות בחיינו.

קמפיין האיסוף

ניתן לעצב דיוקנאות ולבקש את שיתוף הפעולה של כל הקבוצה על ידי הבאת חפצים מהבית. זה יביא חפצים רבים ומגוונים. יש להציב תיבות לאיסוף החפצים. ברגע שפעולת האיסוף הושלמה, יש לסווג את החפצים השונים על מנת ליצור סדר בבלגן. בנוסף, ביום הסדנה המשתתפים יכולים להביא מהבית גם תיק קטן של חפצים אישיים שברצונם להשתמש.

יש לבקש מכל המשתתפים מבעוד מועד לאסוף חפצים מהבית לשימוש בסדנא. שלב איסוף וסידור החומרים הוא קריטי שכן הוא יוצר בנק אסוציאציות. חשוב להדגיש כי כל משתתף לאו דווקא ישתמש בחפצים שהוא הביא עבור הפרויקט שלו, אלא מסדרים את כל החפצים שהקבוצה הביאה במשטח אחיד וכל החפצים לשימוש כולם. תהליך זה מאפשר הענקת משמעות מסודשת לחפץ והיפרדות מהמשמעות המקורית.

?מה צריך

דוגמאות לחומרים וחפצים: טלפון, כפתורים, צעצועים, טלפונים ניידים, רמקולים, משחקי מחשב ... חשוב להסתכל מעבר לעולם הרגיל של מחזור (בקבוקים, מכסים, פקקים). כמו כן, מומלץ להתרחק מכל חפצי מלאכה מסורתיים שבחנויות עבודת יד ומלאכה. חשוב שיהיו חפצים רבים ומאוד מגוונים.

חפצים שצריכים להיות לכל קבוצת יצירה:

משטח עבודה: הטוב ביותר הוא משטח קשיח שלא יקרוס תחת משקל החפצים. קרטון ביצוע בגודל רבע או חצי גיליון עשוי להתאים היטב.

חיבורים: אקדח דבק חם עבור החומרים הכבדים, ניתן להשתמש גם בדבק פלסטי לרוב חפצי הנייר והפלסטיק הקלים. ניתן גם לחבר חפצים אחד אל השני על ידי אזיקונים או חוטי ברזל.

י. ציוד נוסף: מספריים או סכין חיתוך, פליירים וניירות צבעוניים.

פתיחת הראש לשפת היצירה בחפצים

(זמן מומלץ: 10 דקות)

על מנת לפתוח את הקהל לראיה יצירתית דרך העיניים של חנוך (צד ימין של המוח) יש להראות את הדיוקנאות של יצירותיו של חנוך.

אילו חפצים אתם מזהים? האם מדובר בשימוש קונבנציונאלי של החפצים הללו? למה בחר חנוך להשתמש בחפצים הללו בצורה הזו?

תרגיל חימום

(זמן מומלץ: 15 דקות)

יש לבקש מכל המשתתפים לגשת לבנק החפצים ולבחור שלושה חפצים:

. חפץ אחד אשר אני מתחבר/ת אליו מכל סיבה שהיא.

ney שני אשר מייצג/מסמל/מתחבר למשפחה שלי.

. חפץ שלישי אשר מייצג/מסמל/מתחבר אצלי לישראל או ליחס שלי לישראל.

אם מדובר בקבוצה גדולה (יותר מ–10 משתפים), ניתן להתחלק לקבוצות קטנות יותר לצורך שלב השיתוף. בקבוצה כל משתתף ישתף את הקבוצה בחפצים שבחר ויסביר את בחירותיו.

ניתן להסביר לקבוצה כי הסיבה לשימוש בחפצים היא משום שהם עוקפים את מחסום ההגיון.

בנימין זאב הרצל

"ברגע של אמת, מגלה הרצל 'סוד' לנורדאו: האף שלו עצמו – יש לו תכונה מוזרה: מצד אחד ישר הוא לגמרי, אך מן הצד השני – הוא עקום מעט, בעבר לפני שהתחיל לעסוק בעניין היהודי, היה נוהג להפנות למצלמה את צדו הישר של האף אך מאז שהתמסר לעניין היהודי – מצטלם הוא דווקא בצדו העקום".

אנשים זרים שאני בכלל לא מכיר מקומות אחרים וגם פה מהעיר הייתי רוצה שידעו כולם שיש ילד אחד בעולם

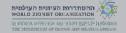
> והילד הזה, הילד הזה הילד הזה הוא אני והילד הזה, הילד הזה הילד הזה הוא אני

״והנה הגענו ליפו. שוב עוני, אומללות וחום, בצבעים עליזים. תוהו ובוהו ברחובות, בבית המלון, אין להשיג כרכרה. כבר ישבתי על סוס כדי לרכוב לראשון לציון, אך ירדתי ממנו, כשד״ר יפה השיג אמצעי תחבורה.״ – יומני הרצל, יפו, 26.10.1898

רעיונות לחומרים אלטרנטיביים שחנוך פיבן מציע לדמותו של הרצל:

משקפת, מצפן, פנס, דגלים, לגו, מאוורר, פחמים, כלי בניה, חפצים אירופאים (עיתון ישן, משקפיים, מכונת כתיבה, אותיות של מכונת כתיבה)...

שאלות לדיון:

 על פי פיבן, החפצים מסמלים את הניגוד בין החזון האוטופי של הרצל על ישראל לבין המציאות. אם הייתם צריכים לבחור מחדש, אילו חפצים נראה לכם מבטאים את הניגוד הזה? האם אתם חושבים שיש צורך בכלל בהדגשת הניגוד? האם לדעתכם יש בכלל ניגוד בין שני הדברים?

 חנוך פיבן מדגיש את הניגוד בין התפיסה של ישראל אל מול המציאות שבה. האם חוויתם הרגשה/חוויה דומה בנוגע לישראל? על אילו הבדלים אתם יכולים להצביע בין מה שסיפרו לכם על ישראל מול מה שפגשתם כשהגעתם לישראל? האם ההבדלים הפתיעו אתכם? האם ההבדלים חיזקו או החלישו את הרגשת הקרבה שלכם לישראל?

> מבחינה חינוכית לפעמים בוחרים להציג את ישראל בצורה אופטימית – מה דעתכם על כך? האם זה מחזק או מחליש את הקשר ביניכם לישראל?

> 4. הרצל היה אדם מאוד ייחודי. הוא היה יהודי גלותי שנולד, חי ונפטר מחוץ לארץ ישראל – אך הוא נתפס כסמל לאומי. מה לדעתכם מסמל היום את ישראל? מה מסמל את היחס שלכם לישראל?

5. בשיר "והילד הזה הוא אני" המשורר מדבר על "ילד אחד בעולם". בחייו התמודד הרצל עם לא מעט מצבי עימות ואי הסכמה אולם תמיד נשאר נאמן לעצמו.

האם יש סוגיה לגביה אתם מרגישים שאתם חווים חוויה דומה להרצל? מהו ״הילד האחד" שלכם?

תרגיל הרכבת הזהות האישית

(זמן מומלץ: 60 דקות)

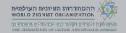
מתחילים בחפצים אותם בחרנו ומנסים לספר את הסיפור: מאילו חומרים אני עשוי.

אין דרישה ליצור דיוקן עצמי דומה ומדויק אלא סוג של דימוי חזותי או אפילו ״מפת חפצים״ אשר יש להם משמעויות עבורי בהקשר של מקום, היסטוריה אישית, היסטוריה משפחתית, לאומית.

ניתן להוביל את זה למחוזות יותר מטאפוריים או קונקרטיים, יותר פיגורטיביים או אבסטרקטים.

בתום העבודה המנחה יעודד את המשתתפים לשתף את הקבוצה ביצירתם.

שמעון פרס

רובוט – תמיד בעשייה פרחים – אופטימי שיער מקפיץ – עשייה, אנרגיה, התגמשות פלסטרים – כישלונות

״אני חש שהתרומה הגדולה ביותר שהיהודים הביאו לעולם היא חוסר שביעות רצון״ – **שמעון פרס, 2010**

״חלומי לא היה להיות נשיא, חלומי היה להיות רועה צאן או משורר של כוכבים״ – נאום ההכתרה לנשיא, 15 יולי 2007

״צריך להיות אדם שכל הזמן פועל למשהו, ואני אומר אתה תמיד גדול כגודל העניין שאתה משרת ואתה נהיה קטן אם אתה משרת רק את עצמך״ – ynet יולי 2005

״אנשים חושבים שאני מפנטז. אני לא מפנטז שום דבר. ואם כן, יש לי רישיון לפנטז, כי כל מה שפונטז הפך למציאות״. – ידיעות אחרונות 9 מרץ 2012

"מעבדות GGA מבקשות לחקור את "גן שמעון פרס" http://www.president.gov.il/Presidential_Activities/Press_Releases/Pages/News_170412_01.aspx

הפסדים	הצלחות
1974 – הפסיד ליצחק רבין על רשות מפלגת העבודה	נבחר למזכירות מפא"י וביחד עם משה דיין נבחר כציר צעיר לסיעת מפא"י במשלחת לקונגרס הציוני בבאזל ב-1946
	1949 – מונה לראש שירותי הים
1977 – הפסיד בבחירות לראשות הממשלה – המהפך	מונה לראש משלחת משרד הביטחון בארה"ב
	בהיותו בן 29 מונה ע"י דוד בן גוריון למנכ"ל משרד הביטחון
	הקים את רפא"ל
1988 – הפסיד בבחירות לראשות הממשלה	עמד בראש הקמת הכורים הגרעיניים של ישראל
	1959 – נבחר לראשונה לכנסת ישראל שם כיהן ברצף 48 שנה (כיהן כשר הקליטה שר תחבורה, תקשורת, הסברה, פנים, ביטחון, דתות, חוץ, אוצר, שיתוף פעולה אזורי, פיתוח הנגב והגליל והמשנה לראש הממשלה)
1996 – הפסיד בבחירות לראשות הממשלה	1977 – עמד בראש מפלגת העבודה
	יזם את מבצע אנטבה
	שותף לראש הממשלה יצחק רבין בהשגת הסכם הביניים עם מצרים
2000 – הפסיד למשה קצב על תפקיד הנשיא	1984 – כיהן כראש ממשלה בממשלת הרוטציה ביחד עם יצחק שמיר
	1994 – זכה בפרס נובל לשלום יחד עם יצחק רבין ויאסר ערפאת
	1997–1997 – נבחר להחליף את רבין כיו"ר המפלגה וראש הממשלה
2005 – הפסיד לעמיר פרץ לראשות מפלגת העבודה	2005–2003 – נבחר ליו"ר המפלגה
	2005 – הקים את המשרד לפיתוח הנגב והגליל
	2007 – הושבע כנשיאה התשיעי של מדינת ישראל

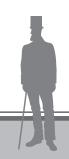
שאלות לדיון:

 מה החפץ הבולט ביותר עבורכם בכרזה? מה הוא מסמל עבורכם? מה הוא החפץ/ התכונה הכי בולטת בכם?

 חנוך פיבן הדגיש את הניגוד בין האופטימיות והאושר שמסמל חיוך הפרחים אל מול רצף הכישלונות של פרס בעולם הפוליטי שמסמלות גבות הפלסטרים. ניתן לראות בשני הצדדים הללו של פרס כמראה לישראל. מהם הפרחים של ישראל? מהם הפלסטרים של ישראל? האם בקהילה שלכם מתמקדים יותר בפלסטרים או בפרחים של ישראל?

אם תבחנו את הטבלה תיווכחו כי לפרס סדרה מרשימה של הצלחות אל מול רשימה מצומצמת של הפסדים בעשיה הפוליטית שלו, אך עם זאת נוצרה הילה של "לוזר" סביב פרס. מה אתם חושבים על כך? למה אנחנו כבני אדם וכקבוצה מתמקדים בשלילי ולא בחיובי? ההרגשה בישראל היא כזאת: לא משנה כמה הצלחות יש לנו, תמיד נתפס בתקשורת ובקהילה הבינלאומית באופן שלילי. תמיד יתמקדו בשלילי ולא בחיובי. האם זה מוצדק? האם לדעתכם זהו הטבע האנושי או משהו שקשור ספציפית לישראל? איך אתם בוחנים את ישראל, דרך חיוך של פרחים או דרך פלסטרים?

4. פרס אהוב בעולם, אך עבור חלקים בציבוריות הישראלית ממשיך לייצג את היהודי הגלותי עם המבטא הלא ישראלי. יחד עם זאת, הוא מצא את הדרך שלו להנהיג. האם יש לכם אמירה ייחודית לגבי הקשר שלכם לזהות היהודית? לקשר שלכם לישראל?

תרגיל קבוצתי

(זמן מומלץ: 60 דקות)

יצירה משותפת בחפצים מאפשרת הצפה ודיון של נושאים שונים. העבודה הקבוצתית נותנת מסגרת הומוריסטית ויצירתית לדון בנושאים שונים ומגוונים.

כל קבוצה תבחן את החומרים האישיים שכל משתתף בחר לעצמו, ואז תענה על השאלה שהוצבה בפניהם כהנחיה לעבודה. שאלות לדוגמא:

הרכיבו על פי ראות עינכם את זהות הקהילה שלכם

הרכיבו על פי ראות עינכם את הזהות המשפחתית שלכם – מהי משפחה?

מהו יחס הקבוצה/קהילה לישראל?

מהו יחס הקבוצה/קהילה לציונות?

במה הקהילה/הקבוצה יהודייה?

מהו מחנך/מנחה?

פורוו פורונן יפונור מה זה מנהיג?

מה זה חזון?

מהי ישראל שלכם?

הרגישו חופשיים להוסיף עוד רעיונות על פי הצרכים שלכם – אין כמעט שאלה שלא תספק חומר למחשבה וליצירה.

דנה אינטרנשיונל

"בשנה האחרונה הכריז מדריך ה"לונלי פלאנט" על תל אביב כאחת מעשר הערים המומלצות ל-2011 (כשמקדימות אותה רק ניו יורק וטנג'יר, כבוד) ושם את העיר, מילולית, על המפה. תודו שההכרזה של אחד ממדריכי התיירות המפורסמים בעולם על העיר כ"מקום שנמצא תמידית בחופשה – אחרי כמה ימים לא תדע מתי סוף השבוע ומתי יום חול. העיר נמצאת בחגיגה מתמדת ותמיד תוכל למצוא בתי קפה מלאים, משתזפים, אצנים ומוליכי כלבים, ביום ובלילה" – אתר עכבר העיר. מאי 2009

http://www.mouse.co.il/world/CM.world_articles_item,1559,209,60580,.aspx

״בתחרות עולמית שנערכה באתר GayCities.com בשיתוף חברת התעופה אמריקן איירליינס, הוכרזה תל אביב שלנו כעיר הטובה ביותר בעולם עבור גייז. תל אביב גרפה %46 מקולות המצביעים, כשהיא עוקפת את ניו

יורק (14%), טורונטו (7% אחוזים), סאו פאולו בברזיל (6%) ומדריד (5%)." – אתר עכבר העיר, ינואר 2012 http://www.mouse.co.il/world/CM.world_articles_item,1559,209,65671,.aspx

״בחירתה של דנה אינטרנשיונל ... כנציגת ישראל בתחרות האירוויזיון – עוררה תגובות נזעמות מצד קבוצות דתיות, מיד לאחר ההודעה על בחירתה, אך מסתבר כי התגובות החריפות כלפיה העניקו לשיר ולזמרת פרסום רב באירופה ובעולם.״ –

אתר News1

http://www.news1.co.il/Archive/001-D-238054-00.html

מתוך ״הנה אני בא״ – הדג נחש

"יצאתי לכיוון מישור החוף איזה שוק אני עומד לחטוף ועכשיו כשאני בתל אביב סוף סוף משתלב עם הנוף, הכל טרי וזה טוב וי, כמה שדיים, נשרפו לי העיניים אחרי שנתיים של סדום ועמורה לא מזהה את עצמי במראה ..."

״להקת בת שבע התבשרה על המחאה דרך מהדורות החדשות: סגן שר הבינוי והשיכון, מאיר פרוש, דורש לבטל את השתתפותה במופע ״פעמוני יובל״ לציון חגיגות ה-50 למדינת ישראל – או לחלופין לשנות את החלק ביצירה, ״אחד מי יודע״ מתוך ״אנאפאזה״, שבו אמורים הרקדנים לעלות על הבמה בתחתונים ובגופיות. ״לא יכול להיות שמופע תועבה כזה ייערך במימון ממלכתי״, הטיח סגן השר הדתי בראש הממשלה בנימין נתניהו.״ – הארץ, 3 מאי 1998

שאלות לדיון:

 הבחירה של דנה לייצג את ישראל באירוויזיון ב-1998 הייתה מאוד פרובוקטיבית - למה לדעתכם? האם דנה מתאימה לייצג את מדינת ישראל במעמד בינלאומי? מה מתאים ומה לא מתאים?

מה הכרזה גורמת לכם להרגיש? דנה היא אדם אשר הולך על פי אמונתה – מובילה ומנהיגה בדרך שלה. דנה ידועה בשל האמונה בעצמה, קריאת תיגר על המוסכמות ועל הדעות הקדומות, האומץ שלה ללכת בדרכה, למרות שהממסד השמרני אינו מקבל אותה. מה את/ה חושב/ת שזה אומר על דנה? מה זה אומר על ישראל? מה את/ה חושב/ת על זה בהקשר של מה שקרה ללהקת בת שבע באותה שנה?

3. בשנים האחרונות ישראל מקבלת הכרה בינלאומית כיעד תיירותי, ובאופן פרטני, תל אביב זכתה בפרס העיר הכי אטרקטיבית וידידותית לקהילה הלהט"בית – האם פרס זה הוא תעודת עניות למדינת ישראל או מקור לגאווה? האם זה משתלב או מתנגש עם הדימוי הדתי של ישראל וירושלים? האם לדעתך ישראל יכולה להכיל את שני הצדדים גם יחד?

השיר "הנה אני בא" של הדג נחש מחצין את הניגוד בין ירושלים ותל אביב וכן את הניגוד בין הצד השמרני של ישראל אל מול הצד הפלורליסטי, ליברלי שלה. ניתן להבחין בישראל בהתפתחות של שני כיוונים מנוגדים אשר מושפעים אחד מהשני: מחד גלובליזציה והתחדשות ומאידך התכנסות והתבדלות. איזה כיוון הוא הנכון לדעתכם להמשך קיומה של מדינת ישראל? האם אתם חווים תהליך דומה בקהילה שלכם? במדינה שלכם? איך זה בא לידי לביטוי?

O'CIO

איך הייתה לכם החוויה? מה היה לכם קשה? מה היה לכם קל?

אם מדובר בקבוצה שחבריה מכירים היטב איש את רעהו, ניתן לבקש מכל זוג לבחון את היצירה אחד של בן/בת זוגו ולתת משמעות חדשה לדברים שמי שיצר אותו בכלל לא התכוון.

מה אתם לוקחים מהחוויה הזו? האם היצירה אפשרה לכם לענות לשאלות מורכבות כמו: במה אתה יהודי? מה הקשר שלך לישראל?

חיזרו שוב על תרגיל החימום ותראו האם יש לאנשים תשובות חדשות/שונות. למה?

WRAP-UP

How was the experience? What was easy for you? What was difficult for you? If it's a group whose members know each other well, you can ask each pair to examine the work done by his/her partner, thereby assigning new meaning to things which the person who created them didn't necessarily have in mind.

What are you taking away from this experience? Did the creative exercise help you answer complex questions, such as: In what way are you Jewish? What your connection to Israel? Repeat the warm-up exercise and see if the participants offer new/different answers. Why?

"The Batsheva Dance Company heard about the protest from the news broadcasts: the Deputy Minister of Construction and Housing, Meir Porush, demands that Batsheva not participate in the show "Pa'amonei Yovel" honoring the State of Israel's 50th anniversary – or alternatively, that the "Ehad Mi Yodea" piece in "Anafaza," in which the dancers are supposed to appear on the stage wearing only undergarments, be revised. 'It's inconceivable that such an abominable performance be put on with public funds,' lashed out the religious Deputy Minister at Prime Minister Benjamin Netanyahu."

Haaretz, May 3, 1998

Questions for discussion:

The fact that Dana was chosen to represent Israel at the Eurovision Song Contest in 1998 was highly provocative – Why so in your opinion? Was it appropriate for Dana to represent the State of Israel at an international event? What was appropriate and what was inappropriate?

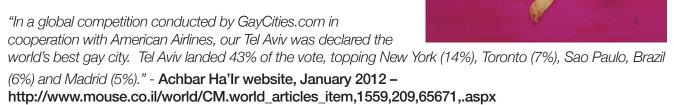
How does the poster make you feel? Dana is a person who clings to her beliefs – who sets an example and leads in her own way. Dana is known for the faith she has in herself, for challenging norms and prejudices, and for her courage to follow her own path, even though the conservative establishment doesn't accept her. What do you think that says about Dana? What does it say about Israel? How do you feel about it in the context of what happened to the Batsheva Dance Company that same year?

In recent years Israel has received global recognition as a tourist destination. Tel Aviv, in particular, was voted the most appealing and friendly city to the LGBT community. Does that recognition put a stain on the State of Israel's reputation, or is it a source of pride? Is it compatible or does it clash with the religious image projected by Israel and Jerusalem? In your opinion, can Israel contain both these ways of thinking at the same time?

The song "Hine Ani Ba" (Here I Come) by Hadag Nahash takes the contrast between Jerusalem and Tel Aviv to an extreme, including the contrast between Israel's conservative elements and its pluralistic, liberal elements. One can distinguish the development of two conflicting directions in Israel which are mutually influenced: on the one hand, globalization and renewal, and on the other hand, introversion and isolationism. In your view, which direction is right for Israel's continued existence? Are you experiencingasimilar processiny our community? In your country? How does it expressits elf?

DANA INTERNATIONAL

"Last year the Lonely Planet travel guide ranked Tel Aviv as one of the 10 top cities for 2011, surpassed only by New York and Tangiers, an honor) and literally placed it on the map. Admit that this announcement by one of the leading travel guides in the world [is fantastic], designating the city a place permanently on vacation – 'after a few days you may start to wonder if it's the weekend or a weekday. The city is on permanent holiday and you can always find crowded cafes, sunbathers, joggers and dog walkers, at any time of the day or night.'" – Achbar Ha'lr website, May 2009 – http://www.mouse.co.il/world/CM.world_articles_ item,1559,209,60580,.aspx

"The selection of Dana International...to represent Israel at the Eurovision Song Contest – elicited indignant reactions from religious groups as soon as the decision was announced. But it turns out that the angry reactions towards Dana led the singer and her song to receive a lot of attention in Europe and around the world."

http://www.news1.co.il/Archive/001-D-238054-00.html

"I went in the direction of the coastal plain
What a shock I'm about to get
And now that I'm finally in Tel Aviv
Blending in with the scenery, everything's fresh and that's good
Wow, so many breasts, my eyes are burning
After two years of Sodom and Gomorrah
I don't recognize myself in the mirror..."
From: "Hine Ani Ba" (Here I Come) - Hadag Nahash

GROUP EXERCISE

(recommended time: 60 minutes)

Creating together using the objects makes it possible to bring various issues to the surface and discuss them. Working in a group setting offers an entertaining and creative framework for addressing different and diverse topics.

Every group should examine the personal materials that each participant chose for himself/herself, and then answer the question presented to them when receiving instructions for the exercise.

Sample questions:

Compile your community's identity as you deem fit

Compile your family's identity as you deem fit - what is family?

What does the group/community feel about Israel?

What does the group/community feel about Zionism?

What is Jewish about the group/community?

What is an educator/facilitator?

What is a leader?

What is a vision?

What's your Israel?

Feel free to add other ideas based on your needs – nearly every question will provide food for thought and creativity.

Questions for discussion:

- 1. From your perspective, which object in the poster stands out the most? What does it symbolize to you? What is your most conspicuous object/trait?
- 2.Hanoch Piven underscored the contrast between Peres's optimism and exuberance, depicted by the smile made of flowers, and his string of failures in the political arena, represented by the bandaged eyebrows. These two sides of Peres can be viewed as a mirror of Israel. What are Israel's flowers? What are Israel's adhesive bandages? In your community, is there more focus on Israel's bandages or its flowers?
- 3. If you examine the table above, you'll see that Peres has had an impressive string of successes as opposed to a limited list of political failures. Nonetheless, Peres has the image of being a 'loser.' What do you think about that? Why do we, both as individuals and as a group, focus on the negative rather than the positive? The feeling in Israel is as follows: no matter how many successes we have, we are always perceived by the media and the global community in a negative light. They will always focus on the negative rather than the positive. Is that justified? In your opinion, is that just

human nature or something specifically related to Israel? How do you examine Israel – through the smile of made flowers or through the adhesive bandages? 4. Peres is loved the world over, but in the eyes of some groups in Israel he continues to represent the Diaspora Jew with the non-Israeli accent. Nevertheless, he found his own way of leading. Do you have a special statement to make about your connection to Jewish identity? Your connection to Israel?

SUCCESSES	FAILURES	
Elected to Mapai's secretariat, and together with Moshe Dayan was chosen to be a young delegate of the Mapai faction to the Zionist Congress in Basel in 1946	1974 – lost his bid to head the Labor Party to Yitzhak Rabin.	
1949 – appointed head of the Marine Services		
Appointed head of the Ministry of Defense delegation in the U.S.		
At the age of 29, appointed Director-General of the Ministry of Defense by David Ben Gurion	1977 – lost his bid to be Prime Minister to Menachem Begin (The "Upheaval")	
Founded Rafael	(The Opheaval)	
Was in charge of setting up Israel's nuclear power plants	1988 - the Labor Party under his leadership won second place in the Knesset elections	
1959 – first elected to Israel's Knesset where he served continuously for 48 years (serving as the Minister of: Absorption, Transportation, Communications, Information, Interior, Defense, Religion, Foreign Affairs, Finance, Regional Cooperation, Negev and Galilee Development, and Deputy Prime Minister)		
977 – was the head of the Labor Party		
Initiated Operation Entebbe	1996 - the labor party lost the elections	
Was Prime Minister Rabin's partner in achieving an interim agreement with Egypt	elections	
1984 – served as Prime Minister in a national unity government under a rotation arrangement with Yitzhak Shamir	2000 – lost his bid for the presidency to Moshe Katzav	
1994 – received the Nobel Peace Prize together with Yitzhak Rabin and Yasser Arafat		
1995-1997 – elected to replace Rabin as chairman of the Labor Party and Prime Minister		
2003-2005 – elected party chairman	2005 – lost his bid to head the Labor Party to Amir Peretz	
2005 - founded the Negev and Galilee Development Ministry		
2007 - was sworn in as the State of Israel's ninth president	r dity to / w/iii r G.G.E	

SHIMON PERES

"I believe that the Jews' greatest contribution to history is dissatisfaction" – Shimon Peres, 2010

"I did not dream of becoming president; my dream was to be a shepherd or a poet of stars" – at the presidential inauguration ceremony, July 15, 2007

"You have to be someone who's forever engaged in something, and I maintain that you're always as great as the size of the matter you're serving, and that you become small if you serve only yourself" – Ynet, July 2005

"People think that I fantasize. I don't fantasize about anything. And if I do, I have a license to fantasize because everything I've fantasized about has turned into reality." – Yedioth Ahronoth, March 9, 2012

"The GGA Laboratory wants to research the 'Shimon Peres Gene'" http://www.president.gov.il/Presidential_Activities/Press_Releases/Pages/News_170412_01.aspx

EXERCISE: COMPILING OUR PERSONAL IDENTITY

(recommended time: 60 minutes)

We start with the objects we selected and try to tell the story: which materials am I made of? It's not necessary to create a similar or exact self-portrait, but rather some kind of visual image or even an 'object map' that are meaningful in the context of locale, personal, family or national history. It can be taken to a metaphoric or concrete place, tangible or abstract.

When the assignment is completed, the facilitator should encourage the participants to share their self-portraits with others.

Questions for discussion:

- 1. According to Piven, the objects symbolize the contrast between Herzl's utopian vision about Israel and the reality. If you had to choose again, which objects do you think would convey that contrast? Do you think that it's at all necessary to emphasize the contrast? In your opinion, does any contrast even exist between the two things?
- 2. Hanoch Piven underscores the contrast between how Israel is perceived and its reality. Have you had a similar experience regarding Israel? Which differences can you point out between what you were told about Israel as opposed to what you encountered when you got there? Did the differences surprise you? Did the differences reinforce or weaken your sense of closeness to Israel?
- 3. From an educational standpoint, a decision is occasionally made to portray Israel in a positive light What do you think about that? Does it strengthen or weaken your bond with Israel?
- 4. Herzl was a very special person. Even though he was a Jew born in the Diaspora, and lived and died outside Eretz Israel he is perceived as a national symbol. In your view, what symbolizes Israel today? What symbolizes the way you feel about Israel?
- 5. In the poem And This Child is Me, the poet talks about "one child in the world." During his lifetime, Herzl had to deal with many confrontational situations and differences of opinion, but he always remained loyal to himself. Is there an issue about which you feel you've had an experience similar to that of Herzl? What is your "one child"?

THEODOR HERZL

"In a moment of truth, Herzl divulges a 'secret' to Nordau: his own nose – has a strange feature: one side is completely straight, whereas the other side – is somewhat hooked. In the past, before he became involved in the Jewish question, he would pose with the straight side of his nose facing the camera. But since devoting himself to the Jewish question – he makes sure to be photographed from his hooked side."

And This Child is Me - Yehuda Atlas

Strange people I don't know at all
From different places and also from the city here
I'd like everyone to know
That there's one child in the world

And this child is me, this child This child is me And this child is me, this child This child is me

"Here we were in Jaffa. Again poverty and misery, and heat in gay colors. Confusion in the streets, at the hotel, not a carriage to be found. I was already on a horse, in order to ride to Rishon Le-Zion, but dismounted again when Dr. Joffe procured a means of transport..."

Herzl's Diaries, Jaffa, October 26, 1898

Ideas for alternative materials to depict Herzl, suggested by Hanoch Piven:

Binoculars, compass, flashlight, flags, Lego, fan, charcoal, building tools, objects associated with Europe (an old newspaper, eyeglasses, typewriter, typewriter characters...)

The objects required by each creativity group:

- 1. Work surface optimally, a hard surface that won't cave in under the weight of the objects. A quarter or half a sheet of cardboard will probably fulfill the purpose well.
- 2. Fasteners: a hot glue gun for the heavy objects; plastic glue can also be used for most of the lightweight paper and plastic objects. Objects can be fastened to one another using cable binders or metal wire.
- 3. Scissors or a cutting knife; pliers
- 4. Sheets of colored paper

OPENING YOUR MIND TO THE LANGUAGE OF CREATING WITH

OBJECTS: (recommended time: 10 minutes)

To introduce the participants to creative thinking as seen through Hanoch's eyes (the right side of the brain), show them the portraits he created.

What objects can you identify?

Has conventional use been made of those objects?

Why did Hanoch choose to use those objects in such a way?

WARM-UP EXERCISE (recommended time: 15 minutes)

Each participant is requested to go to the 'objects bank' and select two objects:

One object they can relate to for whatever reason.

A second object which represents/symbolizes/is associated with their family.

A third object which in their view represents/symbolizes/is associated with Israel or the way they feel about Israel.

If the group is large (more than 1. members), it can be divided into smaller groups at any stage of the activity. Each participant should show the rest of the group which objects he/she chose and explain why they selected them.

You can explain to the group that the reason for using the objects is that they break through the barrier of logic.

PRELIMINARY ACTIVITY - GATHERING MATERIALS

(objects workshop)

The first step is to gather materials. The collection process itself is actually the start of observing everyday objects in a new and different light, coupled with the process of observing our own lives. This stage should be utilized to create buzz and excitement about the activity.

A week or two before the activity. The participants should be involved in preparing for the activity. On the one hand, they can bring in objects which they no longer need at home. On the other hand, they should find examples of objects at home which have meaning in their lives.

The collection campaign

You can design portraits and gain the group's cooperation by asking them to bring in objects from home. The latter will result in many different objects being brought in. Set up boxes for storing the objects. As soon as the collection process is over, the various objects should be categorized in order to organize the expected disarray. Furthermore, on the day of the workshop, the participants can also bring a small bag from home containing personal items they want to make use of.

Ask each participant to gather objects at home in advance for use during the workshop. The stage of collecting and organizing the materials is critical because it produces an array of associations. It's important to stress that the participants may not necessarily use the objects which they brought in when actually doing their own project. Rather, all the objects brought in by the entire group should be arranged on a uniform surface, and all the objects should be available to everyone. The latter process makes it possible to assign new meaning to an object and detach it from its original context.

What's needed?

Examples of materials and objects: telephones, buttons, toys, cell phones, speakers, computer games. It's important to look beyond the usual realm of recycling (bottles, lids, corks, newspapers). It's also advisable to stay away from traditional arts & crafts materials found in craft supplies stores. It's crucial that there be numerous objects and considerable variety.

THE PORTRAITS

Theodor Herzl
Shimon Peres
Dana International
Moses Our Forefather
David Ben Gurion
Golda Meir

We chose to develop an activity associated with the images of Herzl, Peres, and Dana because they symbolize individuals who pursued a special path while breaking with convention. They creatively and courageously paved the way for themselves and their leadership style was unique to them.

We added the images of Moses Our Forefather, David Ben Gurion and Golda Meir in order to offer you more options and more portraits, enabling you to create activities of your own as you see fit.

MAKING USE OF THE PORTRAITS

Below are some ideas for how to connect the participants to the different issues by means of the portraits:

"The Wandering Jew": let the participants wander around the different portraits (preferably in pairs) and discuss the questions emerging from each one of them, allotting a predetermined amount of time. After everyone has finished, convene the group and enable its members to express opinions and discuss the answers.

My favorite poster: let the participants wander around the different portraits and ask them to stand next to their favorite one. Ask each participant to explain his/her choice.

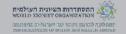
A poster as a source of inspiration: let the participants choose a poster whose topic or the theme it conveys they can identify with. Allot them a fixed amount of time to create a sign/poster that deals with the same topic (the materials should be prepared in advance).

The portraits can be used as a means to subdivide the group. The participants can be divided into three groups based on the portraits:

By subject matter: the participants choose a place next to the poster that most interests them.

By poster: the participants choose a place next to the poster they like the most.

Facilitator's choice: the facilitator divides the group as he/she sees fit.

INTRODUCTION

Hanoch Piven, who was born in Uruguay, came to Israel in 1975 and grew up in Ramat Gan and Kfar Saba. Following his studies at the School of Visual Arts in New York, he began developing his singular style of portraits which employs everyday objects to characterize images of well-known figures. For nearly two decades now, his works have appeared in periodicals worldwide, from Time and Newsweek in the U.S. to Der Spiegel and The London Times in Europe.

In 1994 he was awarded the New York Society of Illustrators Gold Medal, which is the most prestigious award in the U.S. illustration industry. In Israel, Piven won acclaim due to his portraits column in the Haaretz newspaper during the 1990s.

Piven has published a number of children's books, including the bestseller, The Perfect Purple Feather. He also created the Objects Joke Around program for the HOP TV channel.

In recent years Piven has conducted many workshops where participants experiment with the creative experience using his artistic technique. These workshops are attended by children and adults alike. By experimenting with creativity through objects, participants are able to articulate feelings, ideas and stories by means of an easily applied visual tool. Hanoch Piven divides his time between Barcelona and Tel Aviv.

USING THE KIT

The workbook contains detailed instructions for the facilitator, including a variety of topics for discussion, questions, and activities. It's important to note that the facilitator should take into account the nature of the group of participants and the time allotted to the activity. The workbook also includes a wide variety of educational ideas; don't hesitate to make use of anything that furthers your needs in the best way possible. It's not necessary to utilize all the materials contained in the workbook. Use can be made only of Piven's Objects Workshop, which is highlighted in purple, or just the portraits activity. We've added some other distinct portraits created by Hanoch to the kit in order to provide you, the facilitators, with more options. You'll be able to choose the components that meet your needs for the program and groups you're leading.

TARGETS/GOALS

The purpose of the kit is to trigger discussion about issues related to Jewish and Zionist identity by means of works created by the artist, Hanoch Piven. Similar to an artist who makes a collage by locating objects and materials that come from different sources and assembling them together into a uniform language, thereby assigning new and special meaning to the total creation, we too assemble our lives. In the following kit we'll examine different and diverse topics using various components – Hanoch Piven's art, a creative exercise in which we'll attempt to compile a visual image that tells the story of our identity, made by employing the different meanings we attach to objects, and by way of Hanoch's own story. Each part of the kit can stand on its own and also be incorporated in a composite and enriching activity.

Concept & Development: Department for Irgoon and Israeli Abroad, WZO 5772-2011 Research & Compilation: Hanoch Piven and Noa Marom

This booklet is for internal use only

"Strange people I don't know at all From different places and also from the city here I'd like everyone to know That there's one child in the world" And This Child is Me – Yehuda Atlas

The *Beit Ha'am* program was developed by the Department for Irgoon and Israeli Abroad in the World Zionist Organization to encourage discussion on the subject of Zionist identity and attitudes to the State of Israel.

The program includes diverse traditional and modern texts on a range of subjects.

Through encounter with these texts, we hope to encourage lively discussion of Zionist identity among Diaspora Jews in general, and the younger generation, in particular.

The discussion will address what binds the Jewish people, wherever they may be, as well as what divides and separates us.

We will consider the meaning of Jewish political independence of the people dwelling in Zion and the reciprocal relationships between Jews living in Israel and those who live in the Diaspora.

This represents an opportunity for everyone, irrespective of prior knowledge, to get to know and enhance their knowledge about the significance of Zionism in the 21st century, to engage in discussion, reflect on its substance and the extent of its relevance to our lives.

The Beit Ha'am program is currently available in Hebrew and English, and will be translated into other languages according to demand.

If you are interested in using the Beit Ha'am program, or would like to hear more about training counselors to work with the program, please contact the Department for Irgoon and Israeli Abroad at wzo.israelis@gmail.com

המחלקה לארגון וקשר עם ישראלים בתפוצות THE DEPARTMENT OF IRGOON AND ISRAELIS ABROAD

Beit Ha'am

Z-Talks בית העם

שיג ושיח ציוני

"This Object is Me" - Between the Individual and the Group Examining Identity Issues with Hanoch Piven

